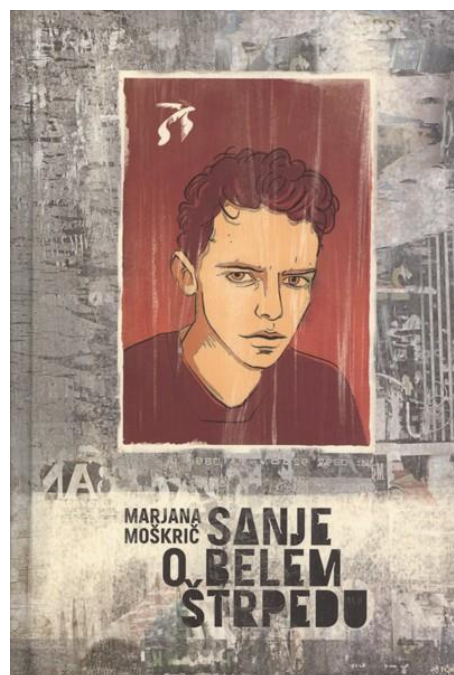

Marjana Moškrič, 2015: *Sanje o belem štrpedu*.

Murska Sobota: Franc-Franc. 23–26.

Kontekst

Zgodbe romana se pred bralci razstirajo skozi pripovedovanja prvoosebni pripovedovalcev, na kar kaže naslovje poglavij (npr. Olmo). Nekoč nerazdružljivi prijatelji Sonja ali Šonja, Sine in Olmo, ki so živeli v revni, propadajoči Coni, so se začeli odtujevati. Sonja se je preselila v Zeleni gaj, na zunaj bogat in bleščeč del mesta. Tamkajšnja dekleta, z Dašo načelu, so bile pravo nasprotje temu, kot so se kazale na zunaj. V njih je gorelo sovraštvo, zaničevanje do prebivalcev Cone, ki so jih poimenovali kar podganarji. Sonja se je tako znašla na razpotju med dvema popolnoma drugačnima svetovoma. To je najbolj občutila na dobrodelnem novoletnem sejmu v paviljonu sredi parka v Zelenem gaju, ko je bila med zdajšnjimi navideznimi prijateljicami deležna obiska prijateljev iz otroštva. Spoznala je, da jih še vedno povezuje iskrena prijateljska vez. Takega prijateljstva dekleta Zelenega gaja niso poznale. Da je njihovo prijateljstvo le navidezno, se kaže tudi v tem, da o vzroku Mininega samomora, ki se je zgodil pred Sonjino preselitvijo v Zeleni gaj, niso vedele ničesar in se o njem tudi niso pogovarjale. Primer samomora je zaključil Dašin oče, a policist (kops v civilu) še vedno poizveduje o njegovih vzrokih. Takoj po sejmu zaustavi Olma in ga začne zasliševati.

Odlomek, str. 23–26.

Olmo

Vohljač

Tip se je naenkrat znašel poleg mene in mi začel težiti. Najprej se nanj nisem oziral, pa mi je pod nos pomolil izkaznico. Kops v civilu. Kot v kakšnem filmu.

Tokrat vsaj ni šlo zame. Spraševal me je, če kaj poznam te mlade bogatune. Sem mu rekel, da je to zame najbolj pokvarjen in negravžen folk, da imam pokvarjen dan, če koga samo od daleč vidim in si niti slučajno ne mažem rok z njimi.

Debelo me je gledal in ni bilo videti, da se namerava speljati: »In kaj si potem delal tam?«

»Nič! Afne sem šel guncat,« sem skomignil z rameni in se hotel pobrati.

»Pa se ti zdi primeren kraj?« me je popolnoma resno vprašal.

»Kaj?«

»Da greš izzivat tja,« je vrtal vame.

»Kaj pa vas briga, kam hodim!« sem mu zabrusil.

»Saj me ne, ti bi se pa lahko malo zamislil,« očitno ni nameraval odnehati.

»Ne vem, o čem govorite, sicer se mi pa mudi,« sem se ga hotel čim prej znebiti.

»Zdi se mi, da jih bolje poznaš, kot priznaš,« je vztrajal.

»Niso oni to, kar zgledata, vzorni modeli in nedolžni manekeni. Nevarni tipi, vam rečem! Če se jim zameriš, je še najbolje, da se spremeniš v krta in nikoli več ne pokukaš na sonce. Tudi vam se lahko zgodi kaj takega, če jim boste stopili na žulj. Policaj gor ali dol. Njihovi starci imajo vse niti v rokah,« sem bebljal.

Pa kaj mi je? Kaj mi je treba tega? Da mu grem nakladat! Pa saj to itak že vsi vejo, tudi on, če je normalen.

»No, vidiš,« me je provociral.

»Kaj vidim?« sem bil vedno bolj glasen.

»Kaj se delaš neumnega? Povej, če kaj veš!« je tudi on povzdignil glas.

»O čem vi to meni? Res ne vem, kaj hočete,« mi res ni bilo nič več jasno.

»O mladini iz Zelenega gaja te sprašujem in kaj ti je znano o njih. Očitno nekaj veš,« je vrtal vame kot bormašina.

»Niti ne! Se pa marsikaj govori, če znaš poslušati. Kar povprašajte naokrog,« sem se izgovarjal.

»Kaj pa delam, mulc? A te mogoče zaslišujem, ali kaj? Čisto lepo in prijazno te sprašujem,« je postajal nestrpen.

»Vem to, kar sem povedal, da eni gotovo vejo več.«

»Kdo?« me je prekinil.

»Ja, eni že,« sem ga imel res že poln kufer.

Stari se pa kar ni dal. Začel je spraševati o tisti ubogi bejbi, ki je naredila samomor.

»Ne!« sem ustrelil kot iz topa, on pa me je gledal, kot da ve vse o meni.

Potem je segel v žep in mi dal vizitko.

»Zakaj pa to?«

»Mogoče se boš pa česa spomnil. Videl sem te na njenem pogrebu, ti pa trdiš, da je ne poznaš.« Kar vrglo me je in najraje bi ga vprašal zakaj je bil on tam. Sem se raje ugriznil v jezik in napadel: »Kar povejte naravnost, če imate kaj proti meni! Sem česa osumljen, ali kaj? Da je bejba naredila samomor? Na koncu smo vedno mi vsega krivi. Mi podganarji!« sem se razkuril, namesto da bi bil tiho in bi se tip končno speljal, pa še vizitko sem mu pred nosom pretrgal na pol.

»Nehaj se razburjati! Jaz ti nič nočem. Škoda, lahko bi pomagal. Pa tudi za mojo številko. Mogoče bi me pa še potreboval ali se česa spomnil,« je rekel, ko sem izbuljil oči.

»Fant, nikoli ne veš, kdaj boš potreboval pomoč, četudi od policista. Sem ti rekel, da se zamisli. Provociraš, potem jo boš pa fasal. Pazi se! In ne kolovrati sam naokrog!« Nisem mogel verjeti, kaj mi pravi.

»Mogoče ti pa sploh ne bom mogel pomagati. Tisti tam,« je pokazal na cirkus za sabo, »si jemljejo vsega preveč, še posebej svojih pravic.«

»Ja, milo rečeno,« sem iztisnil iz sebe in ostal brez besed.

»Zdaj pa grem. Se vidimo,« se je nenadoma speljal.

Obstal sem tam in nič mi ni bilo jasno.

»Hej!« se je obrnil in nekaj vprašal.

Bil je samo senca med snežinkami v tistem mraku.

»Kaj?« ga nisem dobro slišal.

»Vprašal sem te, če slučajno poznaš tisto kapucarko.«

»Kakšno kapucarko?« sem bil presenečen.

»Tisto, ki teče.«

»Teče? Kdo teče?« nisem imel pojma.

»Pa nič!« je izustil, ko je videl, da se mi še sanja ne.

Kričal sem za njim, hotel sem izvedeti.

»Kdo teče? Zakaj? Kakšna kapucarka?«

Tišina.

Čudo od kopsa.

Takrat sem res rinil na tisti pogreb, še sam ne vem zakaj. Pravzaprav ... Tista bejba ... Vem, da je bila Šonina sošolka. Morala bi biti tam z njimi, ne pa mrtva. Ful luščna, ampak zame so vse te afne enake. Razen Šone. Ona ni taka. Šona je Šona pa naj naredi, kar hoče, zame bo vedno Šona.

Ta mi vseeno ni šla iz glave in to zato, ker sem naletel nanjo na našem teritoriju. Mi je narasel tlak, ko sem jo prvič videl s tistim bogatunskim mladcem. A še tukaj se bodo razpasli? Potem sem pa videl, da sta ful eden v drugega in ju ni prav nič zanimalo, kaj se dogaja okoli njiju. Kot da sta sama na svetu. Bolj je izgledalo, da se skrivata. Lahko bi to povedal, tistemu kopsu. Zakaj sploh sprašuje? Človek je naredil samomor.

Saj, to mi je bilo čudno. Malo prej totalno zaljubljena, potem se pa kar ubije. Jo je tisti tipček pustil na cedilu, ali kaj? Se mi je zdel tudi on krepko zacopan. Na pogrebu ga sploh ni

bilo videti. Ja, res je čudno. Saj! Zato pa sem šel na tisti pogreb, pravzaprav sem gledal od daleč. Nekaj mi ni dalo miru, me je preganjalo. Sem jih hotel videti, vse tiste pokvarjene face; da so vsi krivi, se mi je zdelo. Niti slučajno pa nisem pomislil dobesedno. Še na misel mi ni prišlo, da bi ji lahko kdo kaj naredil.

Ta tip pa zdaj sprašuje. Nekaj se dogaja. Definitivno. In kako me je sploh videl! Zdelo se mi je, da sem bil dobro skrit za tistim grmovjem ... Ja, mogoče bi mu lahko kdaj kaj povedal ali pa on meni in sem spraval na pol pretrgano vizitko.